

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/40/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816202983
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8816202983.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudkýň JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Moniky Juskovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava proti žalovanej: J. S., Y. XX.XX.XXXX, E. K. N. XXX/XX, XXX XX G. Y. L.W., právne zastúpenej Mgr. Františkom Chocholom, advokátom, so sídlom Kalinčiakova 10, 09301 Vranov nad Topľou, IČO:42339928 o zaplatenie sumy 1.917,81 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 10C/100/2016-71 zo dňa 03.10.2017 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol:
„I. Súd konanie v časti o zaplatenie 1.515,85 eur spolu s úrokom z omeškania z tejto sumy vo výške 8,75 % ročne od 7.5.2013 do zaplatenia zastavuje.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

III. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. O výške tohto nároku rozhodne súd samostatným uznesením.“

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 657, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 9, § 37 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1 a 2, § 1 ods. 8, § 9 ods. 2 písm. k), § 9 ods. 8, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

V odôvodnení uviedol, že Zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. - právnym predchodcom žalobcu, uzavretou dňa 20.7.2011 si žalovaná u právneho predchodcu žalobcu mala požičať sumu 3.200,95 eur na účel výplaty jej dvoch predchádzajúcich úverov vyplývajúcich zo zmluvy uzavretej so spoločnosťou Slovenská požičovňa dňa 2.4.2009 v sume 2.853,88 eur a spoločnosťou Quatro dňa 21.10.2009 v sume 347,07 eur. Bola dohodnutá ročná úroková sadzba 23,97 % p. a., RPMN 23,97 %, priemerná hodnota RPMN 17,72 %, výška mesačnej splátky 83,42 eur v počte 66 mesačných splátok. Celková suma pôžičky bola dohodnutá vo výške 5.505,72 eur a celkové náklady spotrebiteľa mali predstavovať 2.304,77 eur. Listom z 26.4.2013 právny predchodca žalobcu vypovedal Zmluvu ku dňu 20.4.2013. Dlžná čiastka ku dňu vypovedania zmluvy mala byť v celkovej sume 2.894,95 eur. Pohľadávka, ktorá je predmetom sporu mala byť Zmluva o postúpení pohľadávky ku dňu 19.9.2016 postúpená právnym predchodcom žalobcu na žalobcu ako postupníka. Postupca - právny predchodca žalobcu listom z 30.9.2016 oznámil toto postúpenie pohľadávky žalovanej a vyzval ju na úhradu dlžnej sumy žalobcovi. Súd uznesením sp. zn. 10C/100/2016-35 zo dňa 13.2.2017 pripustil, aby z konania na strane žalobcu vystúpil právny predchodca žalobcu a na jeho miesto do konania vstúpil žalobca. Podaním zo dňa 12.9.2017 právny zástupca žalobcu zoberal žalobu v časti o zaplatenie 1.515,85 eur s prísl. späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť.

Na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom so súhlasom žalovanej, ktorý odznel na pojednávaní, súd zastavil konanie v časti o zaplatenie 1.515,85 eur spolu s úrokom z omeškania z tejto sumy vo výške 8,75 % ročne od 7.5.2013 do zaplatenia.

Zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vyhodnotil súd ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a násl. Občianskeho zákonníka, resp. Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru podľa zák. 129/2010 Z.z..

Z vykonaných dôkazov a to samotného znenia čl. 3 Zmluvy o poskytnutí účelovej pôžičky a bodu 3.2 podmienok k zmluve o poskytnutí účelovej pôžičky je zrejmé, že k žiadnemu reálnemu plneniu a poskytnutiu pôžičky žalovanej ako spotrebiteľke nedošlo. Nakoľko zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou, na základe ktorej má dôjsť k reálnemu plneniu, z tohto dôvodu je možné túto zmluvu vyhlásiť za absolútne neplatnú s účinkami ex tunc.

Súd ďalej poukázal na nesplnenie povinnosti dodávateľa rozčleniť dohodnuté splátky na časť započítavanú na istinu, úroky a iné poplatky podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZSU. Z dôvodu absencie splnenia tejto podmienky by bolo možné Zmluvu o pôžičke podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZSU považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Avšak pri konštatovaní, že k reálnemu poskytnutiu spotrebiteľského úveru žalovanej nedošlo a žalovaná ho ako spotrebiteľka čerpať nezačala, možno Zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky bez ďalšieho považovať za absolútne neplatnú.

Dohodnutá výška úrokov je v rozpore s dobrými mravmi - 23,97 % ročne, pričom v období uzavretia predmetnej Zmluvy dňa 20.7.2011 podľa údajov NBS (§1 Nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z.) bola úroková miera spotrebiteľských úverov poskytovaných nad 5 rokov vo výške 13,58 % ročne.

Súd poukázal tiež na nečestnú prax dodávateľa finančnej služby - právneho predchodcu žalobcu a to mikroskopickú veľkosť písma uvedenú jednak v článku 4 samotnej Zmluvy ale predovšetkým Všeobecných obchodných podmienok k Zmluve, ktorá je bez pomôcok na čítanie prakticky nečitateľná. Pochybnosti vyvoláva aj samotné vypovedanie Zmluvy právneho predchodcu žalobcu. Vo výpovedi žalobca odkazuje na Zákon o spotrebiteľských úveroch a dohodnuté Všeobecné obchodné podmienky Zmluvy. Zákon o spotrebiteľských úveroch možnosť vypovedania Zmluvy o spotrebiteľskom úvere na určitú dobu nepozná, iba výpoveď Zmluvy uzavretej na dobu neurčitú (§14 ods. 2 ZSU). Aj takáto výpoveď Zmluvy na neurčitú dobu je viazaná na výpovednú lehotu. V tejto veci je výpoveď datovaná 26.4.2013 a podľa nej má nadobudnúť účinnosť spätne k 20.4.2013. Podľa článku 12, bod 12.2. Všeobecných obchodných podmienok Zmluvy je Spoločnosť oprávnená Zmluvu kedykoľvek vypovedať bez uvedenia dôvodu. Účinky výpovede nastávajú až okamihom vzniku skutočnosti podľa bodu 12.1. Všeobecných obchodných podmienok. Takéto zmluvné dojednanie súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pri pochybnostiach o platnosti samotnej účinnosti výpovede Zmluvy je pochybná aj výška pohľadávky, ktorá mala byť postúpená právnym predchodcom žalobcu na žalobcu a tým aj aktívna legitimácia žalobcu v tomto konaní.

Žalovaná sa z titulu neplatného právneho vzťahu, z ktorého žalobca odvodzuje svoj nárok, nemohla bezdôvodne obohatiť. Preto z tohto titulu nemohol súd žalobcovi akýkoľvek nárok priznať.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti rozsudku, a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a súvisiacemu výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že zaviazá žalovanú uhradiť žalobcovi sumu 401,96 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 401,96 eur od 07.05.2013 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o neunesení dôkazného bremena spočívajúceho v nepreukázaní poskytnutia pôžičky. V spore si žalobca uplatňuje nárok z titulu úveru, pričom zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 zákona č. 129/2010 Z.z.. Ide o zmluvu konsenzuálnu. Zmluva tak nevznikla reálnym odovzdaním druhovej veci dlžníkovi, ale už dohodou zmluvných strán o jej obsahu, z ktorého vyplýva platný záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť žalovanej finančné plnenie a záväzok žalovanej plnenie navýšené o úrok splácať v dohodnutých splátkach. Pre platnosť vzťahu sa nevyžaduje preukázanie výšky poskytnutého plnenia. Výška poskytnutého plnenia vyplýva zo základných náležitostí zmluvy. Úver bol žalovanej poskytnutý na refinancovanie jej predchádzajúcich záväzkov.

3. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila.

4. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozsudok v napadnutom

rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že rozsudok je v napadnutej časti potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v čl. 46 ods. 1 ústavy. Odôvodnenie rozhodnutia je tou časťou, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Zákon stanovuje zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku (§ 220 ods. 2 CSP) tak, aby z neho bola zrejma jeho opodstatnenosť, zákonnosť, spravodlivosť. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní opravných prostriedkov. Je nevyhnutné, aby text odôvodnenia nebol len popisný a formálny, ale aby naopak obsahoval jasné a logické argumenty, ktoré sú konzistentné a navzájom si neodporujú.

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, v zmysle zmluvy zo dňa 20.08.2011 mala byť žalovanej poskytnutá suma 3200,95 Eur, pričom veriteľovi mala vrátiť sumu vrátane úrokov v celkovej výške 5505,72 Eur. Žalovaná v podaní zo dňa 05.05.2017 najprv uviedla, že na základe zmluvy zo dňa 20.08.2011 bol poskytnutý úver vo výške 5505,72 Eur, tento je však splnený v celom rozsahu. Ďalej poprela, že jej bola poskytnutá pôžička vo výške 5505,72 eur (č.l. 40). Na druhej strane z obsahu spisu zároveň vyplýva, že žalovaná vykonávala čiastočné úhrady vo vzťahu k splateniu pohľadávky zo zmluvy zo dňa 20.08.2011. K tomuto odvolací súd uvádza, že závery súdu prvej inštancie vyslovené v bode 43. odôvodnenia rozsudku, v zmysle ktorých k reálnemu plneniu a poskytnutiu pôžičky zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo, sú predčasné. Z rozhodnutia nie je zrejmé, z akých skutočností súd vychádzal a kýmí právnymi úvahami sa riadil, keď dospel k záveru, že k poskytnutiu pôžičky nedošlo. Tu odvolací súd uvádza, že reálnym plnením sa rozumie nielen priame fyzické odovzdanie peňažných prostriedkov dlžníkovi ale aj ich prevedenie na dlžníkom určený účet za účelom plnenia jeho iného dlhu a pod.. Za tohto stavu je predčasným aj záver súdu prvej inštancie o neplatnosti zmluvy zo dňa 20.08.2011. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil, čo je v rozpore so zásadami spravodlivého súdneho procesu (čl. 46 Ústavy SR, čl. 45 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv). Tým odňal stranám sporu právo konať pred súdom a zaťažil svoje rozhodnutie vadou, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť dôvodnosť žaloby v časti zodpovedajúcej zrušeniu rozsudku s tým, že súd prvej inštancie zistí, či, kedy a v akom rozsahu boli peňažné prostriedky zo strany žalobcu poskytnuté žalovanej na úhradu dlhov žalovanej uvedených v zmluve zo dňa 20.08.2011, posúdi platnosť zmluvy a okolnosť, či zmluva zo dňa 20.08.2011 spadá pod režim pôžičky alebo úveru. Pokiaľ súd prvej inštancie dospeje k záveru, že zmluva je platná, bude skúmať, či táto je bezúročná a bez poplatkov. V nadväznosti na to zistí, aký dlh zo zmluvy vznikol, koľko žalovaná uhradila na tento dlh a akú sumu je povinná ešte uhradiť. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavkám stanoveným v ust. § 220 ods. 2 CSP s tým, že sa vyrovná aj s odvolacími námietkami. V novom rozhodnutí rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

5. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.